www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ГРИ ЦЕНТИ — РІК XXX. — Число 231. — Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 5. жовтня, 1922.

VOL. XXX. — No. 231. — Jersey City, N. J., Thursday, October 5, 1922. — THREE CENTS

ВЛАСТИТЕЛІ КОПАЛЕНЬ ЛУЧАТЬСЯ ПРОТИ МАЙНЕРІВ

КЛІВЛЕНД, Огайо, 3. жовтня. — Конференція представників властителів копалень та майнерів мягкого вугля поволи зближається до критичної ситуації. Властителі, котрі лишень вчора заявили, що вони розбиті та не можуть через те погодитися на один спільний плян ділання, нині заявили, що вони склали тимчасову організацію та що ся вездоровго виступить з пляном полагодження страйкарів на будуче. Організація покищо не подала ще своєї програми до публичного відома.

В справі просьби президента Гардинга, щоби предложити йому імена кандидатів до федеральної комісії для вияснення фактів про вугольний промисел, конференція ще також нічого не зробила. Покищо обі сторони сваряться зі собою, чи вони мають предложити сі імена разом, чи кожда сторона має предложити лишень своїх представників.

Тимчасом приходить вістка з Вашінгтону, що президент Гардинг найменує комісію вже в пятницю, без огляду на те, чи конференція предложить йому імена кандидатів чи ні.

СТЕЙТОВИЙ УРЯД БОТЬСЯ НЕДОСТАЧІ ВУГЛЯ

НЮ ЙОРК, 23. жовтня. — Стейтовий урядник топлива побоюється браку вугля і тому видав осторогу до споживачів вугля в стейті, що кождий, хто замовляє вугля на більше, як на два тижні, буде підлягати карі.

ЛУЇС ВІДАЙ ДАЛІ БУДЕ ГОЛОВОЮ МАЙНЕРСЬКОЇ ЮНІЇ

КЛІВЛЕНД, Огайо, 3. жовтня. — Загально сподіються, що Джан Луїс, дотеперішний голова майнерської юнії „Де Юнайтед Майн Вєркерс оф Америка" буде на далі вибраним головою сеї організації.

До такого висновку приходять урядники юнії, що перечисляли голоси місцевих льокалів юнії в тій справі. За його номінацією мало заявитися від 1,600 до 1,700 льокалів ,тоді як за його одиноким противником, Джорджем Мерсером, що досі був статистиком илинойської окружної юнії, заявилося всего 128 організацій.

Голосоване над кандидатами має відбуватися в грудни.

ЖІНКА УСТАНОВЛЕНА СЕНАТОРОМ

АТЛАНТА, Джорджія, 3. жовтня. — Стейтовий губернатор іменував паню В. Г. Фелтон, щоби добула каденцію на місце помершого недавно сенатора Томаса Б. Вотсона.

Пані Фелтон буде в той спосіб першим сенатором жіночого пола. Однак можна сумніватися, чи вона буде мати час виступати в сенаті, бо доповняючі вибори на місце Вотсона мають відбутися вже в падолисті, а до того часу ледво чи буде скликана спеціяльна сесія конгресу.

Пані Фелтон є вдовою по конгресмені, котрий служив кілька каденцій.

ПИТАННЄ МЕЖИДЕРЖАВНОГО ДОВГУ НА КОНВЕНЦІЇ БАНКИРІВ

НЮ ЙОРК, 3. жовтня. — Перший день нарад конвенції Американського Товариства Банкирів, що почалася тут учора, був просто весь посвячений справі межидержавної фінансової політики.

Бесідник за бесідником підчеркував, що Америка не може вернути до вповні нормальних відносин так довго, поки не буде полагоджена справа межинародних довгів европейських держав. Більшість бесідників виступала остро проти політики теперішнього уряду Злучених Держав, держучогося з далека від европейських справ. Вони зазвивали учасників конференції приготовляти край до радикальної зміни сеї політики.

ГАРДИНГ ДУМАЄ ПОСПІШИТИ НА ПОМІЧ СМИРНІ

ВАШІНГТОН, 3. жовтня. — Президент Гардинг ,як подають з Білого Дому, задумує вже в найблизчих днях заявити охоту американського уряду взяти близчу участь в ратунковій акції на користь жертв подій в Малій Азії.

Американський уряд збирається установити спеціяльну комісію для сеї справи, яка має кооперувати з істнуючими організаціями других держав. На чолі сеї організації має станути Гейз, котрий до недавна був постмистером (міністром почт) покин не покинув сього становища для більше поплатного становища в промислі рухомих образків.

АМЕРИКА ВІДПЕКУЄТЬСЯ ВІД ВІЙНИ ПРОТИ ТУРКІВ

ВАШІНГТОН, 3. жовтня. — Урядники департаменту стейту дали виразно до пізнання, що публичні заяви американського амбасадора в Англії, буцімто Америка малаби якусь згоду з Англією щодо спільної війни проти Туреччини, не відповідають правдивому станови річчя.

Департамент стейту заперечив, немовби Гервей мав сказати щось такого.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПИТАЮТЬ РОМУНІЮ ЗА ЇЇ ДОВГ

ВАШІНГТОН, 3. жовтня. — Американський уряд навязав з румунським урядом переговори в справі сплати довгу Злученим Державам, який виносить понад 41 мілион долярів.

Рівночасно з тими переговорами Ромунія робить заходи, щоби дістати одну велику позичку для сплати цілого ряду малих довгів, на які вона від ряду літ не платила не то рат, але навіть процентів.

НЕ ХОЧУТЬ ПРИЗНАТИ ЮНІЇ

ДЖАНСТАВН, Па., 3. жовтня. — Копальне вугляве підприємство Бервінд-Гвайт Ковл Ко., котре достарчає більшість вугля для нюйорських підземних та надземних зелізниць, повідомило своїх робітників, що воно не признає їх юнії та що буде принимати наново робітників на основі „отвертої шапи".

КОНВЕНЦІЯ БАНКИРІВ.

НЮ ЙОРК, 2. жовтня. — Нині почалася тут конвенція Американського Товариства Банкирів.

На конвенцію прибуло коло 9.500 делегатів з усіх частий Злучених Держав. Конвенція має радити не лишень над стислими справами банковости але й над звязаними з нею справами межинародної політики, як справою воєнних репарацій та звороту воєнних довгів, Злученим Державам.

ФЕДЕРАЛЬНІ АГЕНТИ СТРІЛЯЛИ ДО ПАЧКАРЯ, АЛЕ СЕЙ НЕ „ЧУВ".

Федеральний скорий корабель „Нюберi", котрого вживає федеральний уряд для патрольовання американських берегів проти пачкарів горівки та других алькоголічних напитків, зобачив в понеділок рано коло входу до нюйорського порту корабель, який урядники взяли за контрабандовий. Корабель виглядав як панський яхт, себто прогульковий корабель. Комендант „Нюберi" сейчас приказав йому задержатися та віддатися ревізії. Однак сей, місто послухати, вдав, що не бачить ніяких сигналів та ще більше приспішив їзду з порту. „Нюберi" займив за ним, а далі почав стріляти зі скорострільної гарматки, яку має для таких случаїв на своїм покладі. Але й се не помогло: загадочний корабель, не роблячи собі нічого зі стрілів, користаючи з густої мраки, виплив зі заливу та поплив на повне море, де його уряд не може досягнути наслідком недавно виданого рішення про непереслідування кораблів на повнім морю.

БУДУТЬ СУДИТИ ВИНОВНИКІВ „НАЙБІЛЬШОЇ" ГОРІВЧАНОЇ ЗМОВИ.

Велика лава присяжних судів федерального суду в Вашінгтоні, Дистрикт Колумбія, постановила обжаловати чотирох людий за велику змову, котрої ціллю мало бути забрати з федерального прогибіційного уряду ріжні документи та поповняти при їх помочи обманьства на велику скалю. В змову мали бути вмішані два федеральні агенти прогибіції та двох „бизнесменів": адвокат Макс Гальперін, з Ню Йорку та Мелвін Стерфельс з Ню Йорку.

З МИНУВШИНИ ТРОЦЬКОГО,

Гішпанська преса доносить, що перед війною Троцкій був арештований в Гішпанії, як „підозрілий анархіст". Через кілька тижнів гішпанський уряд увільнив Троцького і вислав за кордони краю, Димісіонований голова ради міністрів гішпанського уряду, який звільнив Троцького, заявив недавно в розмові з одним кореспондентом: „Я увільнив Троцького перед війною з тюрми, Коби ми були знали, що за птиця той Троцький, ми булиб його тримали в тюрмі і до сьогоднішного дня".

АНГЛИЧАНИН ХАЖЕ, ЩО АМЕРИКА ВИГРАЛА ВІЙНУ АЛІЯНТАМ.

Підчас недавних урочистих привитань в Шікаго, урядженях містом бувшому бурмістрови англійської столиці Лондону, Чарлсови Бейкфілдови, сей заявив в промові, що війну для аліянтів виграла Америка своїм найбільшим подвигом воєнним, яким було висилане до Европи півтрета міліона людий.

„МУЗЕЙ ЕДИСОНА.

В Ню Йорку відкрито музей винаходів Едисона. В збірці є перші апарати, яких вживав великий винахідник при своїх досвідах, що довели до винаходів, та перші моделі сих винаходів.

ПУСТИЛИ АМЕРИКАНСЬКУ ТАНЦЮРИСТКУ ТА ЇЇ МУЖА.

Іміграційні власти в нюйорськім порті, котрі на приказ міністерства судівництва задержали були відому танцюристку Ізидору Данкен та її мужа, московського поета Єсеніна, заявили по дводневнім слідстві, що вони не мають нічого проти її приїзду до Злучених Держав.

З донитів, танцюристки виходить, що її підозрівали, що вона перевозить зі собою якісь тайні документи большевицького уряду. Підчас допиту Данкен перечила, немовби вона мала якісь симпатії для комунізму.

РОЗПУКА МАТЕРИ.

В Ню Йорку поповнила самоубийство пані Марія Роджерс, 52-літна женщина, хвилі, як до її дому увійшли священики, щоби відправити похорон її малого синка. Син хорував довший час, а мати через цілу його недугу сиділа коло його ліжка. Коли син помер, мати попала в меляхолію, а коли погребникові послугачі збиралися забрати тіло з одної комнати, в другій комнати мати відкрутила курок від ґазу та втроїлася.

БАНДИТИЗМ В УГНІВЩИНІ,

В Угнівщині на протязі трох тижнів занотовано 3 бандитські напади, на властителя фільварку в Бикові, на „чупів, що їхали на села і на Німця, який повернув з Америки. На цего останнього напало 10 бандитів у військових мундурах, з крісами в руках і звязавши господаря та жінку, забрали кількасот долярів, золоті годинники та перстені.

ГУМОВІ ВУЛИЦІ.

В Лондоні повстав проект брукування вулиць гумою замісць каміння. Знатоки запевняють, що гума буде більше трівала як инші матеріяли і усуне гамір та туркіт коліс в цілому місті, яке терпить від надмірного руху і недостачі тишини та спокою.

„ПОЛЯКИ МОЙЖЕШОВЕГО ВИЗНАННЯ".

Хто сумнівався в істнування того рода „Полякуф", яким, не дивлючись на расовий зріст їхніх чоєів, до повної „польськості" бракує тільки метрики хресту, той міг оноді переконатися, що його сумніви спиралися на невірних передпосилках. Дня 9. ц. м. почався у Львові в салі ратуша (!) зїзд „Полякуф мойжешового визнання" при співучасти 80 делегатів. Не дарои Ашкеназе обтовкає собі боки в Женеві, обороняючи польський уряд перед закидами „меншостей". Його однодумці вибрали його за те головою" президентом зїзду в парі з професором варшавського університету Діккштайном, також „Поляком" семітського племени. Дійсними членами зїзду вибрано віцепрезидента м. Львова Шляйхера. В члени президії увійшов цілий ряд такиж здеклярованих „Полякуф". Предметом нарад зїзду є справа організації а не передвиборче положення; малу констернацію викликало висення, здається не зовсім іще переконого „Поляка" в ярмурці, представника дрібних гандлярів Оршштайна, яким він домагався вислову недовіря послам Колішерови, Левенштайнови і Штайнгавзови, які свою льояльність посунули аж до голосування за кабінетом Корфантого і цілковитого зігнорування жидівських інтересів. Крім цього п. Фрайнд з Дрогобича промовляв за тим, щоби диковинну назву „Полякуф мойжешового визнання" змінити на „Жидуф польських". Може так буде ліпше?

У ЛЬВІВСЬКИХ АРЕШТАХ БЮТЬ

Дня 6. вересня львівська поліція арештувала Спірідіона Ганса селянина із Городислав. п. Бібрка. В поліційних арештах при вул. Яховича тюремні ключники били хорого арештанта ключами по голові, викрикаючи: „Ти гайдамако, кабане". Тої ночи приведено до тюрми ще 8 Українців з провінції, яких чекає та сама судьба.

НІМЕЦЬКІ МОНАРХІСТИ НЕ СПЛЯТЬ.

З Берліна доносять, що агітація монархістів в останніх часах значно зміцнилася. Монархістичні тайні організації ростуть і проявляють живу діяльність. В звязку з тим переведено ряд трусів й арештовань.

КАРА ЗА ЗАНЕДБАННЄ ПОПРАВОК В ДОМІ

Стейтовий суд в Ню Йорку засудив оногді одного агента для найму домів на місяць тюрми та 260 долярів гривни за те, що він не постарався о випаровнє мешканця та направу вікон для одного льокатора в наннятім ним домі. Кару наложено на основі закона тому, що агент не сповнив свого обовязку та не удержував мешканця в відповіднім стані, надаючімся на замешкание.

ПРИВИТАННЄ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ХОРУ В НЮ ЙОРКУ

НЮ ЙОРК, Н. Й., 3. жовтня. — Нині вечером відбулось тут привитанне і принятте Українського Національного Хору у великій гостинній салі в готелі Пенсилвенія.

На принятте прибув У. Н. Хор під проводом свого диригента д. Олександра Кошиця. Кромі того прибуло около 120 американських Українців з Ню Йорку, околиці і з Филаделфії, Па., відки спеціяльно приїхали представники Провідіння для привитання дорогих гостий знад Дніпра.

По вечері зачались привітні промови.

Провідником вечера був о. Лев Сембратович.

Промовляли: Семен Яловський від імени Комітету Привитання У. Н. Хору; о. Петро Понятишин, від імени української грецько-католицької дієцезії; др. Лука Мишуга, представник Правительства Західної України; др. Семен Демидчук, від українського університету в Ню Йорку; др. Володимир Коваль, від филаделфійських Українців; конгресмен Чарлз Ф. Кс. О'Браєн, з Джерзи Сіті, Н. Дж., Теодор Грицей, іменем Української Ліґи Американських Горожан; п. Зволинська, іменем українського жіноцтва; управитель У. Н. Хору Олександер Кошиць; ред. „Свободи" Омелян Ревюк.

Кульмінаційною точкою вечера була промова управителя У. Н. Хору, д. Кошиця. Він у своїй промові змалював недолю України, мандрівку Хору по шляху, стеленому тернем і рожами, та успіх і побіду української пісні, у гордих націй Заходу. Славний наш композитор і диригент захопив своєю сердечною промовою душу авдиторії, яка раз-враз оплескувала його палкі слова бурею оплесків.

По відспіванню „Ще не вмерла Україна" гості стали розходитись, але ще перед відходом домів зі собою розмовляли, щоб взаїмно близше познакомитись і пізнатись.

Ширший звіт про принятте У. Н. Хору, а особливо докладнійший зміст промови д. Кошицяні подамо другим разом.

ЗАЧАЛАСЬ АЛІЯНТСЬКО-ТУРЕЦЬКА МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

ЦАРГОРОД (Константинополь), столиця Туреччини, 3. жовтня. — Мирова рада аліянтських представників із заступниками уряду турецьких націоналістів зачалась нині пополудні в надморському селі Мудані, в Малій Азії.

По короткій нараді сесію ради відложено до середи, з уваги, що ще не прибули представники Греції.

ТУРКИ ПОВОЛИ УСТУПАЮТЬ

ЦАРГОРОД (Константинополь), столиця Туреччини, 3. жовтня. — Військо турецьких націоналістів біля Ханаку, в Малій Азії, зачало поволи уступати із становищ, які воно було заняло проти становищ військ Великої Британії.

ГРЕЦЬКИЙ КОРОЛЬ ДО НАРОДУ

АТЕНИ, столиця Греції, 3. жовтня. — Новий грецький король Юрій вислав універсал до грецького народу, в якому взиває його, щоб забув усе, що минуло, а зібрав усі свої сили задля боротьби, щоби задержати Тракію при Греції.

ВЕНІЗЕЛОС В ЛОНДОНІ

ЛОНДОН, 3. жовтня. — Сюди приїхав бувший грецький премієр Венізелос, котрий тепер заступає нове грецьке правительство яко надзвичайний представник перед аліянтами, прибув сюди і відбув конференцію в британському міністерстві закордонних справ.

Тутешня преса піднесла крик, що Венізелос хоче нової війни Греції з Туреччиною, одначе Венізелос відповів, що він і ціла Греція є за миром, бо нова війна була би руйною Греції.

ДОРОГА ОКУПАЦІЯ

ПАРИЖ, 3. жовтня. — Окупація надренської области Німеччини аліянтськими військами досі коштувала вже 2,132,000,000 золотих німецьких марок. Кромі того окупація американським військом коштувала досі понад один мілярд золотих німецьких марок.

Загалом досі Німеччина за сю „ласку" заплатила понад 3 мілярди марок, або около $800,000,000.

Денно Німеччина платить на ту „ласку" 10,000,000 золотих німецьких марок.

ПОТІХАЛИ ПО СМЕРТЬ

СОФІЯ, столиця Болгарії, 15. вересня. (Українтаг). — Як відомо в Болгарії зорганізувався „Союз Допомоги Повороту на Батьківщину".

Сей Союз розвинув надзвичайно активну діяльність і переводить перевіз бажаючих повернутись через болгарські порти до портів України та Криму на Чорному морі.

В минулому місяці одна з таких груп, 700 людий, була перетранспортована до Новоросійска.

Там, після уважної перевірки документів та допитів, 114 старшин і 42 козаків розстріляно.

118-ти душам пощастило втікти й повернутись назад.

Решта розбита по частинах і відправлена на примусові праці.

ЗАБОРОНА ПИСАТИ ПРО ПОВСТАННЯ

КИЇВ, 15. вересня, (Українтаг). — Рада Народніх Комісарів розіслала по всіх радянських газетах обіжник, в якому суворо забороняється давати якінебудь повідомлення про повстанський рух.

НЕ ЖДІМ! БО БОРОТЬБА В ГАЛИЦЬКІЙ УКРАЇНІ НЕ ЖДЕ! ВСІ УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ В АМЕРИЦІ НЕХАЙ СЕЙЧАС ЗБЕРУТЬСЯ НА РАДУ І ПРИЄДНАЮТЬСЯ ДО СЕЇ БОРОТЬБИ СВОЄЮ ЖЕРТВОЮ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ!

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorised July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: ПЕРЕДПЛАТА.

Three cents the copy. Поодиноке число три центи.

One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates. В Джерзи Сити і заграницею.

One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ У ЛЬВОВІ І В КРАЮ.

Львівські дневники подають, що у Львові і в ріжних містах Східної Галичини переведено масові ревізії й арештовано багато молодих українських інтелігентів під замітом належання до тайних товариств і співучасти в ріжних протипольських замахах. „Газета Поранна" подає, що львівські поліційні власти впали на слід нового формального заговору в деяких українських кругах, який мав на меті зновлення терору й заворушень у Львові й у Східній Галичині в „передвиборчім" часі Органам поліції вдалося зловити одного з виконавців пляпнів у хвилі, коли сей висланник Уряду Петрушевича приїхав з важними приказами до Львова. „Газета Цодзенна" повідомляє, що в ночі з 30. на 31. серпня львівська поліція, під проводом інсп. Новодворського й ком. Хамайського урядила ряд ревізій та арештовань між Українцями, передовсім між студентами і пластунами. Викрито цілий ряд підтверджуючих матеріялів (?). Блищих інформацій польські часописі не подають.

ПОСПІШІМ З ВИБОРОМ ДЕЛЕҐАТІВ.

На днях 26. і 27. жовтня відбудеться у Філядельфії Конгрес, скликаний „Обєднанням Українських Організацій в Америці".

Скликаний він в хвилю тяжкого переживання нашого народу в старому краю, в хвилю, яку все ще треба назвати переломовою, бо від неї буде залежати не одна акція для старого краю, не одна робота для визволення рідного краю з неволі. Конгрес буде мав перед собою важні завдання до сповнення: він має виробити заяву в справі політичного становища українських іміґрантів в Америці в справі стремлінь нашого народу в старому краю; він буде мусіти виробити форму організації українських іміґрантів для переведення постановлених собі цілий; він буде мусів виробити способи постійної фінансової помочи для визвольної боротьби нашого народа; і другі тим подібні справи вирішити.

Вагу та потребу Конгресу відчуває добре наша іміґрація. Свідчать про се вибори коло 150 делеґатів, які вже були переведені та зголошені до центральних організацій, злучених в „Обєднанню". Припустити можна з великою певністю, що є ще кількадесять організацій, які також уже вибрали делеґатів, але ще не мали часу повідомити центральні організації про сей вибір. Остається ще певно кількадесять організацій, які готові вислати свого представника на Конгрес, але були заскочені коротким терміном виборів.

Щоби дати нагоду бути на Конгресі також сим брацтвам та товариствам, тимчасовий комітет „Обєднання Українських Організацій в Америці" постановив на своїм послідним засіданню продовжити речинець виборів делеґатів до 15. жовтня с. р. Всі організації, які досі ще не вибрали делеґатів, мають тепер нагоду зробити се тепер. Кожде товариства, що цікавиться визвольною боротьбою українського народа, повинно се зробити негайно, забираючи в той спосіб голос в справі, яка повинна бути найважнійшою справою для кождого Українця та Українки в теперішну памятну хвилю.

БЕЗРОБІТТЯ В РОСІЇ.

По останнім звітам „Наркомтруда" в Росії єсть щонайменше 165,000 безробітних. З того в Петербурзі 50,000, в Москві коло 35,000, в Донській области 7,500 і т. д. Єсть надія, що коло 15,000 дістане роботу, а 150 тисяч останеться без заробітку. В порівнанню з анґлійським та американським безробіттєм це число невелике, але зважити треба, що промисел в Росії вже до війни не міг рівнатися з промислом Анґлії й Америки, а в часах революції він ще нище упав і ще меньше робітників працювало в ньому. В тім невеликім числі фабричного робітника 150 тисяч душ це дуже поважна, а навіть застрашаюча цифра. Безробітні, те саме що невдоволені, котрі легко можуть перемінитися в революціонерів проти уряду, який не вміє подбати, щоб вони мали працю і хліб.

Тому як доносить „Економическая Жизнь" (ч. 192) большевицький уряд приступив до всіляких публичних робіт. В петербурзькій пристані викладають камінем площі й дороги, направляють водопроводи і чистять порт. В Москві задумують приступити до будівлі великої „Палати праці", в якій булиб салі для засідань верховного совіта, салі для народних зборів, театрів, концертів і т. д.

Але все це буде залежне від того, чи большевики дістануть гроші, чи ні. З їх фінансами робиться щось таке незрозуміле.

На заграничні посольства, на аґітацію єсть гроша скільки завгодно, але на голод і безробіття нема.

Ось недавно був у Берліні пир в палаті колишнього царського посольства при улиці „Унтер дер Лінден". Гостий приймав Чічерін і приймав на славу, справді по царськи. Комісарі і їх гості їдять кавяр, устриці і що найвибагливійшого в світі є, а в Росії — люди людий їдять. Н. М.

ПАМЯТАЙТЕ

НА

ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ.

Жертви належить слати на:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
411 Southern Building, Washington, D. C.

ПОЛЬСЬКИЙ ПРОЄКТ ВОЄВОДСЬКОЇ САМОУПРАВИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЧИНИ

(Від власного кореспондента).

I. ІСТОРІЯ І ЗМІСТ ПРОЄКТУ.

Як знаєте, польське правительство звернулося до головних держав антанти з просьбою, щоб вони вирішили справу української Галичини.

Ся просьба важна тим, що вона означає признанне польського правительства, що українська Галичина не належить до Польщі та що головні держави антанти мають право вирішити справу української Галичини.

Розуміється, польське правительство просить, щоби головні держави антанти рішили, що українська Галичина має бути прилучена до Польщі.

А щоби головні держави антанти були спокійні за долю „української меншости" в сій новій части польської держави, польське правительство обіцює заспокоїти національні потреби „української меншости" через надане **воєводської самоуправи** воєводствам львівському, станиславівському і тернопільському.

До ноти, яка містить просьбу польського правительства о прилучене української Галичини до Польщі, польське правительство долучило проєкт такої воєводської самоуправи.

Сей проєкт має прийти незадовго перед польський сойм. Не відомо тільки, чи польський сойм ухвалить закон про воєводську самоуправу **на всякий випадок**, чи тільки тоді, коли-б польське правительство дістало від головних держав антанти обіцянку, що польська просьба о прилучене української Галичини до Польщі буде сповнена.

* * *

Про проєкт воєводської самоуправи для української Галичини появлялися доси в пресі тільки короткі вісти.

Тепер краєва преса принесла текст проєкту в цілости і се дає змогу розглянути його докладнійше.

Зміст проєкту такий:

В воєводствах львівськім, станиславівськім і тернопільськім мають бути утворені **соймики**, як найвисші органи воєводської самоуправи.

Соймики мають складатися з послів, вибраних населеннем воєводства на шість літ.

Активне і пасивне виборче право до соймиків мають усі ті мешканці воєводства, які мають активне і пасивне виборче право до польського сойму.

Виборчий закон до соймиків має опиратися на тих самих основах, що виборчий закон до польського сойму.

Число соймикових послів означається таким способом, що на 25.000 мешканців воєводства припадає один посол. Одначе в разі потреби число соймикових послів мусить бути збільшене, так, щоб на кожду з **національних курій** припадало бодай 20 послів.

Для виборів до соймику население воєводства буде поділене на дві групи: українську й польську. Кожда група буде вибирати своїх послів окремо. Число послів кождої групи буде означене на основі чисельного відношення українського й польського населення. Особи, які не вважають себе ані Українцями або Поляками, мають для виборів до соймику записати себе або до одної або другої народности.

Українські посли будуть творити в соймику українську курію; польські посли — польську курію.

Кожда курія буде радити окремо під проводом свого президента або його заступника.

Справи, над якими має радити соймик, є або спільні для всего населення воєводства, або такі, що обходять тільки население одної народности (українські національні справи, польські національні справи).

В національних справах кожда курія рішає самостійно: українська курія в українських національних справах, польська курія в польських національних справах.

В спільних справах рішенне западає дорогою згоди між обома куріями.

Виконуючим органом соймику є три комісії: комісія віроісповідань, комісія публичної опіки і комісія економічна.

Кожда комісія ділиться на дві національні секції: українську й польську.

Кожда національна секція складається з шістьох членів; з того трьох вибирає національна курія, а трьох призначує воєвода.

В національних справах радять національні секції окремо. В спільних справах обі національні секції кождої комісії радять разом.

Такий має бути **склад** соймика.

Тепер — що такий соймик мав би робити, або, як говориться по правничому, яка його **компетенція?**

Отже соймик мав би право видавати закони й розпорядки для воєводства в отсих справах: 1) віроісповідання, 2) публична освіта **за виїмком університетів і зрівнаних з ним шкіл**, 3) публична добродійність, 4) публичні дороги воєводські, повітові і громадські, місцеві зелізниці, 5) земельні справи, 6) підприємне промислу й торговлі, 7) приміненє державних законів про використуванне води для меліорацій і розгонової сили, 8) приміненя державних законів про організацію громад і повітів, 9) буджет доходів і видатків воєвідської самоуправи, 10) инші справи, які передасть соймикам польський сойм.

Одначе рішаючи в сих справах, соймик мусить мати на увазі **закони польської республіки**, може видавати свої закони й розпорядки **тільки в рамах польських державних законів.**

Кождий закон соймика має санкціонувати начальник польської держави і підписати (контрасиґнувати) польський президент міністрів.

Закон, який на думку польського правительства переступає компетенцію соймика, очевидно **не дістане санкції.**

Такі ухвали соймика чи комісій, які не є законами, тільки мають адміністраційний характер, отже не підлягають санкції начальника польської держави, **має право завісити воєвода**, коли на його думку вони переступають компетенцію соймика. Тоді спір між воєводою й соймиком рішає адміністраційний трибунал польської держави.

Фінанси, якими розпоряджає соймик, складаються з суми, які соймик дістане з польського державного скарбу, і з податків, які соймик має право накладати.

Польський державний скарб буде давати соймикови таку суму, яку видає в инших воєводствах на ті потреби, які в трьох галицьких воєводствах належать до компетенції соймика.

З сеї суми мають бути покриті перше всего **спільні** потреби.

Коли-б що остало, то буде розділене до розпорядимости обох національних курій на їх національні потреби.

Коли-б з тої суми не можна було покрити всіх спільних потреб, то соймик має наложити податок на покрите тих потреб.

На **національні** потреби кожда курія має право наложити податок на членів своєї національности (отже українська курія на Українців, польська курія на Поляків). Національні курії можуть також порозумітися й наложити податок на всіх мешканців, а доходом з того податку поділитися.

В кінці проєкт містить ряд загальнійших постанов, а саме:

Урядова мова державних властий на території трьох галицьких воєводств у внутрішнім урядуванню (себто у зносинах властий між собою) має бути, як у цілій польській державі, польська.

За те в зносинах з сторонами державні власти мають обовязок послугуватися рідною мовою сторін, отже супроти Українців українською мовою.

Самоуправні власти (національні курії соймика, національні секції комісій) самі означують свою урядову мову. Одначе вони мають обовязок приймати письма також в другій мові (значить: українські в польській, польські в українській).

При покликуванню державних урядовців в трьох галицьких воєводствах склад урядових тіл має відповідати потребам обох національностий".

Крім того в польських міністерствах має бути запевнена українській національности скількість посад, відповідаюча її потребам.

Окремий параграф постановляє, що заложенне українського університету й инших висших шкіл належить до польського сойму й до польського правительства.

В кінці проєкт містить постанову про амнестію за вчинки політичної натури сповнені від вибуху світової війни до заведення закона про воєводську самоуправу.

Остається ще сказати, **з якого жерела** воєводський соймик черпає свою власть.

Тим жерелом є виключно **воля польської держави**, докладнійше: воля польського сойму і польського правительства.

Воля **польського сойму** може бути тим жерелом **безпосередно й посередно.**

Безпосередно — таким способом, що польський сойм ухвалює закон про воєводську самоуправу, отже польський може той закон змінювати або й зовсім знести.

Посерендо — таким способом, що польський сойм, ухвалюючи закони для польської держави, може тими законами звести воєводську самоуправу на нінацьо, — бо воєводський соймик може проявляти свою діяльність тільки в рамах польських державних законів.

Воля **польського правительства** може проявлятися так само **двояким** способом:

Кожде рішенне соймика, яке має характер закона, може **польський президент міністрів не предложити до санкції**, коли на його думку соймик переступив свою компетенцію.

А кожде рішенне соймика чи комісії, яке має адміністраційний характер, може **завісити** воєвода, коли воно на його думку переступає компетенцію соймика.

Проти сеї волі польського сойму і польського правительства соймик не має **ніякої законної охорони**, значить, воєводська самоуправа як в самім своїм істнуванню так і в своїх функціях була би залежна від **самоволі** польської держави.

Так представляється польський проєкт про воєводську самоуправу для української Галичини.

Оцінку проєкту подам в слідуючій статті.

Гайдельберг, 13. вересня 1922.

Д-р Михайло Лозинський.

НА ВОЛИНІ БЮТЬ СЕЛЯН.

В селі Чарукові, луцького повіту, прийшло до непорозуміння між дідичом і селянами. Розуміється, жандармерія стала в обороні дідича, арештувала селян, при тім побила їх до крови.

НА ФОНД ФЕДАКА.

(Через „Свободу").

Січ ім. П. К. Сагайдачного з Клівленд, О., жертва з каси.....$10.00

Попередно оголошено $85.95

РАЗОМ $95.95.

— Вислано $260.33

ДОСІ ЗІБРАНО $356.28

„ДІЛО"

Український дневник у Львові виходить 40-ий рік. Ціна 3 дол. на чверть року.

Адреса: Львів, ринок 10.

ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ УКРАЇНЦІВ МІСТА ЛЬВОВА.

(З львівського „Діла").

ЧОТИРИ РОКИ.

Чотири роки уже не чув престольний город князя Льва того величнього шуму, який здіймається над тисячними масами, який здіймається над тисячними масами, зібраного гомоном вічевого дзвона.

Тоді улицями столиці Галицької України посувався непрогляднийй хоровід з похоронною піснею на устах, від якої здріґалися холодні стіни столиці.

НЕДІЛЯ 10. ВЕРЕСНЯ.

Як там не припадковим, як зовнішними умовами не вимушеним був дозвіл польської влади на відбуття віча, то ні одно ні друге не вплинуло на характер, першого від ряду літ всенародного збору. Правда, пора дня, на яку назначено віче, не була найкращою. Але і це не спинило тисячних мас народу, які точно, в означеній годині виповнили велику салю Товариства ім. Лисенка, з бальконами, передсінками і сходами. Серед присутних помітно переважали мущини. Пора дня не дозволила жінкам на численнійшу участь. Але за те не бракло серед зібраних представників хоч би одного стану. І коли на недільному вічу не було буквально цілого українського Львова, що було би впрочім технічною неможливістю, то було там його многотисячне, імпозантне представництво, а ухвалені ним резолюції, хоч і цензуровані п. комісаром, являються справжнім, нефальшованим голосом загалу громадянства українського престольного города Льва.

ОТВОРЕННЄ.

Точно з ударом 12. год. вийшов на трибуну секретар Народ. Комітету ред. Михайло Струтинський і зясувавши коротко положення українського населення під польською владою, приступив до отворення Віча іменем Народного Комітету, кінчаючи свою промову словами:

„Тому в теперішний рішаючий час мусить заговорити край, мусить сказати своє тверде, рішаюче слово, якого відгомін мусить почути увесь культурний світ.

Край мусить здобутися на найбільшу суму енерґії і орґанізованости. Мусимо станути одним залізним фронтом проти посягань на нашу волю. До „мінімум" мусять бути зведені внутрішні спори. Мусимо зеденинити наші сили під кличем: Вітчина в небезпеці! З тою провідною думкою Нар. Комітет скликує отсе перше Всенародне Віче".

Опісля запропонував промовець склад Президії Віча, до якої однодушно вибрано: д-ра Михайла Волошина, п. Константину Малицьку і п. Івана Чорнія. Секретарював п. др. Степан Біляк.

Коли вибрана Вічем президія заняла місця, промовив як політичний референт суддя ВОЛОДИМИР ЦЕЛЕВИЧ.

Серед невмовкаючих оплесків і окликів начеркнув промовець історію боротьби за українську державність від 1914 р. до тепер.

(Сконфісковано).

протиставив промовець теперішне положенне українського народу під сусідською займанщиною на його рідній, прадідівській землі. Обговоривши монструальний проєкт „автономії", яку готують варшавські політики для Східної Галичини, ствердив промовець, що українське населення Галичини не погодиться на ніякі „доконані" без його участи „факти".

(Сконфісковано).

Присутний на салі представник поліції, двічі втручувався у виводи референта, домагаючись від президії, щоб вона втишила оклики „ганьба" під адресою польського уряду і його політики.

І треба признати, що здисціплиноване громадянство, за ціну поваги манифестації і її довершення зрезиґнувало з того рода обявів своїх почувань. Підчас дальшої промови запанувала на салі гробова мовчанка — одна з тих вимовнійших понад всякі слова і оклики.

Після суді Целевича промовив інспектор Іван Ліщинський, який, представивши велику вагу рідної школи

(Сконфісковано).

Він вказав на те, що польська влада вивозить зі Східної Галичини величезні багацтва за границю, коли згадати нафтові продукти, сіль, каніт, дерево, рільничі плоди, стягає безпосередні податки і данину, посередні податки, переносні такси і т. п. 80% усего вивозу Польщі становлять багацтва Східної Галичини. За те Польща на найважнійшому полі нашого життя дає відносно смішно мало. На 160 більше клясових (5—6 кл.) народ шкіл в Східній Галичині є лише одна українська у Львові, приміщена в найгіршому будинку, який можна найти у Львові і то з виразним призначенням лише для самого Львова без передмість. На 600 чотирикласових шкіл в Сх. Галичині є українських лише 18 (крім кількох шкіл вправ). Українські школи, це самі однорідко двоклясівки. Польська преса подає, що число українських шкіл є більше, чим польських, а промовчує це, що число польських кляс у Схід. Гал. є 4 рази більше чим українських. Українські школи наоколо Львова і всіх повіт. міст в Сх. Галичині обсаджені виключно польськими учительськими силами, котрі проводять політику польських народових орґанізацій в повіті і

(Сконфісковано).

Зміняють викладову мову з української на польську. Українським кандидатам учит. звання, яких є понад 3000 (три тисячі) і безробітним учителям, яких є понад 100, не дають шкільні власти учит. посад у Сх. Галичині, але відсилають їх до Зах. Галичини та Королівства, де населення відноситься до них ворожо. Зі самого дрогобицького повіта 12 учительським силам надано посаду в Королівстві. По українських школах марнує учительство час на вивчення української дітвори польської історії і польських народових гимнів. Заборонено вчити учительства в Сх. Галичині в державних школах находиться українського ледви 3.200.

(Сконфісковано).

Супроти львівського заряду міста, який не хоче дати Українцям, що становлять у Львові 17 проц. власности а понад 20 проц. населення, потрібних їм шкіл і приміщення, слід ужити зорґанізованого відпору на взір відпору німецького населення в чеських містах, а способів цего успішного відпору є душе много.

(Сконфісковано).

Референт відчитує РЕЗОЛЮЦІЮ:

(Сконфісковано).

По скінченню реферату інсп. Ліщинського, політичний референт суддя Целевич предложив зібраним дві резолюції, які ухвалено однодушно при граді френетичних оплесків.

РЕЗОЛЮЦІЇ.

1) Віче Українців престольного города Львова зібране дня 10. вересня в сали музичного товариства ім. Лисенка однодушно акцентує становище української друдової партії у всіх політичних справах.

2) (Сконфісковано).

ЗАКІНЧЕННЯ.

Присутні, пошанувавши повстанням з місць усіх Тих, що лягли головами в боротьбі за українську державність, як і Тих, що в тійже боротьбі втратили здоровля та майно, віддавши честь Тим Борцям,

(Сконфісковано).

відспівали „Не пора" і „Ми Гайдамаки", почім, супроти заборони походу, спокійно розійшлися.

З НАЙБОГАТШИХ ПШЕНИЧНИХ ПІЛЬ В АМЕРИЦІ.

до найбільших і наймодернійших млинів на світі

Heckers'

МУКА

Веде провід між всіма муками на світовім ринку.
Їй нема подібної в домашних печивах і вареню.

Все сполягаючу, однакова найліпша якість.

Глядіть за червоним колісцем з написею: Heckers' на кождім мішку муки якій купуєте.

ОЩАДНА МУКА — МУКА ВИДАТНОСТИ.

З ПІДКАРПАТСЬКОЇ РУСИ.

Конгрес соціяльно-демократичної партії в Ужгороді.

Як я вже доносив скликала соціяльно-демократична партія Підкарпатської Руси на день 3. вересня 1922 р. перший конституційний конгрес. Приїхало на конгрес 76 делегатів від 48 орґанізацій. Від чехословацької соц. дем. партії приїхали посли Астер, Бехине ,Стівін (редактор соц. дем. орґану „Право Лїду", а до Словаччини посол Поціск і секретар с.-д. партії на Словаччині Філь.

Зїзд відбувся в ужгородській гончарській школі. Наради ведено по руськи й по мадярськи.

Отворив зїзд член тимчасової екзекутиви Ревай та пояснив значіннє зїзду. До президії вибрано Остапчука, Горвата й Кабалюка.

Від чеської соц. дем. партії привитав зїзд посол Астер. Зїзд приймає оплесками заяву, що чеська соц.-дем. партія хоче помагати будові Підкарпатської Руси та своїм політичним впливом підпирати потреби й бажання руського населення. Попирати буде домагання, відносно переведення земельної реформи, індустріялізації П. Руси, заспокоєння культурних та політичних потреб народу, який мусить стреміти до того, щоб управляти собою без панів.

Посол Бехине витає зїзд від чеського соц. дем. посольського й сенаторського клюбу. „Від вас залежить, як буде виглядати освободженнє П. Руси. Нема чужих ні на небі, ні на земли, ви самі власною працею мусите збудувати собі хату. Чехословацька с.-демократія дасть вам всю свою поміч і свої досвіди, котрі добула за 50 літ партійної боротьби. Не будемо вашими наставниками, але будемо вашими старшими й досвідченими братами... Можу Вам сказати, що делеґація соц.-дем. партії з України передала конгресови лондонського соціялістичного інтернаціоналу меморіял, в котрім проголошує, що очікує на вирішення долі самостійної української республики, однак відносно Підкарпатської Руси меморіял проголошує, що українська соціял-демократія годиться дословно з тим, щоби та земля лишилася постійною частею чехословацької республики (отлески). Коли лиш буде заведене тут конституційне життя, будете мати наймодернійше виборче право, якого не мають робітники ні в Анґлії ні в Франції ні в Бельґії".

Я довше позволив собі подати слова посла Бехине, який тепер — так сказатиб — мозгом сильної соц. дем. партії. Він — як говориться в Празі — є кандидатом на будучого президента республики, другим по теперішнім предсідателеві чеського парляменту Томашескім. Для нас будуть ітересні його слова сказані публично в Ужгороді де інде, які подам дальше.

Реферат про орґанізацію партії виголосив Клочурак, про політичне й господарське положення Остапчук. По рефератах іде довга дискусія. По більшій части ще ряд жалоб на неполагодження дотепер ріжних пекучих справ, на урядництва. Це саме на руській, те саме на мадярській, а навіт на німецькій мові (в зїзді беруть участь і делеґати німецьких тутешніх кольоній). Характеристичне, що тут на зїзді виходить, це те, що всі ожидають із Праги якогось чуда, ожидають від неї вилічення всіх болів — хоч виразно чують, що вона переходить остру крізу безробіття.

Прим дотеперішний секретар Степан Клочурак подаючи надужиття капіталістів супроти робітництва (прим. знижуванне платень, продовжування робочого часу) звертається до чеських послів, щоби вони виєднали в Праги, щоби вони „наказала капіталістам, щоби вони не допускалися таких надужить". Посол Бехине переривае: „Ви самі мусите се зробити. Орґанізуйтеся в фахові союзи!" Те саме підчеркає посол Астер, щоби не надіятися всего з Праги, але збудуванням орґанізації та усвідомленнєм народа помагати поступови Підкарпатської Руси.

Потім приступлено до голосування над резолюціями. Принято постанови про тісне співробітництво з чеською соціяльдемократією, приймає її програму й тактику.

„Прилучення мировим договором Підкарпатської Руси до чехосл. республики приймає партія до відома, узнаючи так створений стан положення за поруку для здорового, політичного господарського, культурного й соціяльного розвою краю і народу. Партія відкидає всякі змагання, які прямують до увільнення або розвязання того получення й буде стрімити всіми своїми засобами до того, щоби чехословацька республика була захоронена".

„Що відноситься вибудованя автономії Підкарпатської Руси, уважаємо за здорово й добре — децентралізацію, яка є корисна для Підкарпатської Руси й чсл. республики, о скільки це відповідає основним постановам сенжерменського договору й цілости чехосл. республики".

Дальше проголошує партія свою згоду з ідеями й методами соціялістичного Інтернаціоналу Праці з осідком в Лондоні. В школах домагається партія народної (виразно поясняє: малоруської) мови в школах та урядах. Дальше йдуть постанови відносно земельної реформи та індустріялізації Підкарпатської Руси.

Вкінці приступлено до вибору нової екзекутиви. Головою вибрано б. посла до австрійського парляменту Яцка Остапчука.

По полудні відбувся в міськім парку фестин, підчас якого промовляли Остапчук, Словак Ілчка, посол Стівін, посол Поціск і Клемпуш із Ясіння.

Вечером відбувся концерт і забава.

„Підкарпатська Русь українським Піємонтом".

В часі, коли радив соц.-дем. конгрес, відбулися в великій салі жутанату збори державних урядників. Заповнена була саля, ґалерія й по части бічні салі. Говорив посол Бехине.

Займається ширше крізою, яку переживає тепер чеськословацька республика в звязи з безробітництвом та крізою промислу в цілім світі. Потім переходить до становища урядництва на Підкарпатській Руси.

„Настає ера, коли республика зачинає більше інтересуватися своєю країною й хоче приступити д д овибудовання конституційного життя.

Чеське урядництво тут не може дивитися на Підкарпатську Русь, як на кольонію. Ми тут між собою можемо сказати, що маємо тут до діла з 80% населення зовсім не підготованого до політичного життя, і післанництвом чеського урядництва є само їх підготовити до політичного життя. Бо народ той в демократичній республиці не може бути предмети, лиш мусить стати під метом права. Урядники тут не можуть бути панами, але порадниками й оборонцями населення. Коли ви, панове, такими не є, то ви тут злишні! **Коли ми хочемо, щоби ся земля остала сталою частею республики, мусимо її зробити Піємонтом українського впливу".** Дальше подав до відома меморіял української соц.-дем. партії до лондонського інтернаціоналу та про постанову екзекутиви руської соц.-дем. Про признання прилучення до чехословацької республики. Закінчив закликом нести на ці незвичайно важній для республики землі культуру й орґанізацію.

Учительство не прийшло.

Одночасно з конґресом мав відбутися зїзд соціяльно-демократичних учителів і професорів, яких скликала партія та с.-дем. орґанізація учителів і професорів в чехословацькій республиці. В програмі мав бути реферат посла-учителя Яші: Соціял-демократія і школа. Ціль соц.-дем. учителів, дальше реферат: Шкільні домагання Підкарпатської Руси, дискусія, орґанізація та внесення.

На зїзд не появився ні один учитель.

А.

РІЖНІ ВІСТИ.

Міжнародний медично-фармацевтичний конгрес відбудеться в маю 1923 р. в Римі. В першу чергу порушені будуть питання военної медицини і фармації. Не вжеж грозить нам нова війна і не вжеж не важніша для людий боротьба з пошестями, які лютують на цілім сході Европи, як оден з найгірших наслідків останньої великої війни і її доньки — революції ?

Фільмові міста в Палестині. Одно з великих американських кінематоґрафічних підприємств готовить фільми з перших часів християнства. Знимки будуть роблені в Римі й Палестині. В тій цїли в Палестині будуть побудовані цілі фільмові міста, так як вони колись виглядали.

В жовтні 1921 року відбудеться в Парижу **міжнародний нафтовий зїзд** (Exposition internationale de convestuble liquider). На цей зїзд запрошено Польщу, як одну з головних продуценток нафти. Як відомо, нафта польська, це чисто українське добро. Її головні джерела лежать на теріторії Борислав, Тустановичі, Мразниця. Це так звана галицька Каліфорнія, бо нафта, це великий маєток. Так отсе торгують нами наші опікуни, мовби нас і на світі не було.

Знов **„Тарґі Всходне".** У Львові знов відбудуться „Тарґі всходне", себто ярмарок на взір славного ярмарку в Ляйпціґ, інституція, котру Поляки нарочно примістили у Львові, щоб перед світом підчеркнути польськість цього городу. У Польщі єсть торговельно-фабричне місто Лудзь, але це місто польсько жидівське і там „тарґів" нема. На „Тарґі Всходне" заповів свій приїзд начальник польської держави, маршалок Пілсудскі. Торгують нами, але чи їм ці торги на здоровля вийдуть, це ще велике питання.

В Торуню відбувся 11. серпня **лет першого польського літака.** Польські часописи підносять цей факт з ентузиязмом. Та коли зважити, що Торунь (Торн) був кількасот літ у руках Німців, котрі його зробили культурним і промисловим містом, то вийде, що Поляки і тим разом, так як звичайно, скидаються на ворону, котра понатикувала собі павиного піри і була дуже горда.

В летництві (аеронавика) можуть повеличатися Німці новим великим добутком. В Вассеркупе коло Фульди відбулись **перегони літаків без мотору.** Німецький летун МаМртенс взяв рекорд. Він вдержався на своїм апараті без мотору цілих 120 мінут у воздухах і літав дуже справно.

Майже рівночасно були подібні перегони у Франції коло Клеймонт і Феррам. Але найкращий французький летун, звісний Фарман, вдержався у воздузі тільки 40 і кілька мінут. Ця побіда Німців сильно затрівожила Французів, бо колиб прийшло до нової війни, то літаки без моторів моглиб відіграти дуже важну ролю. Раз тому, що не потрібують бензини, а сильне небезпечного і дорогого середника, а подруге, що бензинові літаки роблять богато шуму і їх лехко вистежити, а безмоторові летять тихо і для ворога непомітно. Вони подібні до лету вірлів і соколів, котрі майже не рушають крилми. Єгипетські соколи полетять в оден день цілий Єгипет, не порушуючи крильми тільки уживають їх, як реґулятора на воздушних струях.

Так бороняться Німці перед услівями Версальського миру, котрий між иньшим позбавив їх воздушної фльоти.

Велике невдоволенне серед антанти викликує вість, що Німці будують **нові телефонічні лінії,** разом 700 кільометрів а кождий кільометер має коштувати 700,000 марок німецьких. Франція єсть тої гадки, що Німцям уже нічого більше не треба і що вони всі гроші повинні давати Французам.

Тої самої гадки польські часописи. Яке їхало, таке здибало. Одні і другі хочуть жити на чужий кошт і гадають, що в такий спосіб відбудують Европу.

Иншої думки Америка. Ось **недавно відбувся в Гамбурґу міжнародний економічний конґрес,** на котрі американський професор У. П. Код сказав: „Коли Америка має брати участь у відбудові Европи, то треба переконати американську суспільність, що така кооперація єсть для неї корисна і потрібна. Американський народ приніс великі жертви для мира. І який же цей мир! Небезпека коріниться на заході. Без французько-німецького порозуміння не зробимо кроку вперед".

Але пан Пуанкаре мовби не чув, що говорить богатий дядько зза моря, хоч добре знає, що колиб не цей дядько, то нині Німці сиділи би в Парижу, як 1870 року.

Піп в дзвін, а дідько в клепало. Пуанкаре і дальше співає стару пісню ненависти народів, хоч Франції грозить такий самий політично-економічний рефстрій, на який хоре нині колишня Росія, Австрія, а почасти й Німеччина. Французький шовінізм прибирає иноді смішні, дітвацькі форми. І так „Дейли Мейл" пише, що німецька марка тому так сильно паде, бо Німці купили за готівку дуже богато бавовни й ґліцерини на военні потреби. Такіж вісти приносить і „Дейли Телеграф", а всі вони походять з другу, котрий у своїх руках тримає п. Пуанкаре.

ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЄ КОЖДОЇ МАТЕРИ

Коли мати не може кормити своєї дитини, вона мусить найти тоді таку поживу, яку прийме дитина і котра зробила-би її червоною як рожа, веселою і здоровою. Молоко

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

Було розумно вирішене від других продуктів того рода і успішне уживане протягом 60 літ тисячами матерей, котрі не могли самі кормити своїх дітий.

Зашліть це оголошенне до The Borden Company, New York, а дістанете безплатно вказівки в українській мові, як уживати цей продукт, а також гарну книжочку про плеканне дітий

ШВЕДСЬКО АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

Скора пасажирська обслуга з Ню Йорк до Ґамбурґа і Ґданська. Кораблі просто через Готенбурґ (Швеція) до Ґданська. Ціла дорога водою—змінів кораблів в дорозі.

S. S. STOCKHOLM 14. жовтня, 25. падолиста

S.S. DROTTNINGHOLM 28. жовтня, 9. грудня.

Ціни 3. класи: до Ґамбурґа $103.50; Данціґа і Пілляв $106.50; Лібави і Мемеля $107.

Подорож тріває 12 днів. Пасажири 3. класи їдуть в каютах на 2 або 4 осіб.—Непотрібно шведського віза. В справі шифкарт і пашпортів голоситься до місцевих аґентів.

New York Office: 24 State Str. Chicago Office: 70 E. Jackson Str.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182 У. Н. Союза повідомляє, що звичайний мітинґ відбудеться о 2. годині попол. в неділю, 15. жовтня в Українській Школі під ч. 212 Президент ул., Пасейк, Н. Дж. На порядку нарад є важні справи до рішення і будеться приймати нових членів як до Січи так і до У. Н. Союза за половину вступного. Добра нагода кождому стати в члени, Неявившійся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Д. Лещишин, предс., М. Пилюк, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Любов, від. 45 У. Н. Союза повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 8. жовтня, о годині 2. попол. під ч. 822 Н. Френкліц ул. Отож проситься всіх членів о присутність, бо є важні справи до полагодженя. Так само проситься вирівнати місячні владки, бо если не вирівнають, будуть суспендовані, щоби опісля не було нарікання. — Е. К—іс, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64 У. Н. Союза повідомляє, що тричвертьрічний мітинґ відбудеться о 6. годині попол. в суботу, 7. жовтня в гали під ч. 435 Мейн ул., На порядку нарад справоздание і другі важні справи. Неявившійся член заплатить кару. — В. Григорчук, предс.; М. Сас, секр.

САВТ ДірФілД, МЕСС. Тов. Галицька Січ, від. 207 У. Н. С. повідомляє своїх членів, що звичайний мітинґ відбудеться в неділю, 8. жовтня, в гали церковній зараз по Службі Божій. Пожадане єсть аби кождий член явився на сім мітинґу, бо єсть важні справи до полагодженя. Заразом відбудеться розграбка на золотих 5 долярів. Сей дохід призначений на український і американський прапори. Неявившійся член заплатить кару після ухвали товариства. — Н. Костюк, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Вільна Україна, від. 116 У. Н. С. повідомляє своїх членів, що третий квартальний мітинґ відбудеться в неділю, 8. жовтня с. р. о годині 2. попол. в Лайсіюм гали під ч. 16 Мейн стр. На той мітинґ мають всі члени явитися, бо маємо важні справи до полагодженя. Котрий член не явиться, заплатить кару після статута. — С. Лемішка, предс.; П. Сталений, кас.; Т. Каськів, секр.

НОВА ОФЕРТА!

ХТО ПРИШЛЕ ЗАМОВЛЕННЄ НА $3.00 ДО КНИГАРНІ „СВОБОДИ", той дістане Календар Укр. Народного Союза цілком даром.

Пишіть на адресу "SVOBODA", 33 Grand Street, Jersey City, N. J.

УКРАЇНСЬКІ ЖЕНЩИНИ!

Використайте нагоду коли будете їхати

НА КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ХОРУ

При сій спосібности вступіть і заордеруйте собі

ЗИМОВИЙ КОВТ, УБРАННЄ АБО ФОР КОВТ

Ми виробляємо по дуже умірковaних цінах, а з нагоди концерту надзвичайно даємо 25% опусту з усіх замовлень.

Поступивших до нас в четвер, дамо 6% на голодних на Україні.

DE LA PAIX CIE,

153 W. 57TH STREET, NEW YORK CITY

напроти концертової галі, буде втворено до 8. год. вечером.

ДОВГОВІЧНІ АМЕРИКАНЦІ.

Після останньої статистики в Зединених Державах північної Америки живе тепер 3500 осіб, які числять більше як сто літ від уродження.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

АРТИСТИЧНИЙ КОНЦЕРТ

— уладжує —

ІВАН БЕРЕЗОВСЬКИЙ, оперовий тенор

при співучасти

МАРІЇ КОРІНЬ, ВІРИ СТЕТКЕВИЧ І ОСИПА Д. СТЕТКЕВИЧА.

Сей концерт відбудеться

В НЕДІЛЮ, 8. ЖОВТНЯ 1922

В INDUSTRIAL YOUNG MEN'S CHRISTIAN ASSOCIATION,

AVENUE E, Corner 22nd Street, BAYONNE, N. J.

ВСТУП ПО 35 ЦНТ. І ПО 50 ЦНТ.

ШИФКАРТИ

до краю на поспішні кораблі на всі лінії Пашпорта виробляємо листовно в кількох днях.

СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ ДО АМЕРИКИ і ґарантуємо що гроші за шифкарту ніколи не пропадуть колиб ваша родина не могла приїхати з якоїсь причини.

ДОЛЯРИ ПО ГАЛИЧИНИ

вишлемо вашій родині якубудь суму і ваша родина отримає ДОЛЯРАМИ або марками, як ви собі бажете.

За ваші гроші ми вам ґарантуємо. Також сколектуємо вам гроші з краю долярами. Пишіть по інформації, виробляємо старокраєві контракти, повномочія, записи, довжні скирпти і всі инші справи. Пишіть або приходіть по інформації до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
520 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.
(Philadelphia Office: 322 N. 8th Street)
ЗА УПРАВУ БЮРА: — АНТІН ПАШУК, пред.

CARNEGIE HALL

7th Avenue & 57th Street, New York, N. Y.

ЧЕТВЕР 5-го ЖОВТНЯ, 8.15 вечером

п. МАКС РАБІНОВ імпресаріо

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ХОР

Жива симфонічна орхестра під проводом

АЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ

ТИКЕТИ: $3.30, $2.75, $2.20, $1.65, $1.10; ЛЬОЖІ: перші $44.40, другі $26.40.

ПОЧТОВІ ЩАДНИЧІ КАСИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

(З Почтового Департаменту.)

Правительство Злучених Держав удержує при своїх почтових урядах окремі ощадничі каси, що приймають на процент і зберігають щадничі вкладки, та дає за них урядову поруку, що кождого часу в бажанне вкладчика зложені на почті гроші будуть йому виплачені назад.

Кожда людина у віці 10 літ або висше може відкрити собі на своє імя таке почтове щадниче конто. Для того мусить зложити одного доляра, або більше, в якім-небудь почтовім уряді, що має право приймати щадничі вкладки. В той сам час можна мати лиш одно почтове конто. Не дозволено мати їх більше як одно, ні рівночасно складати гроші в ріжних почтових урядах. Почтовим урядникам заказано виявляти кому-небудь, окрім самого вкладчика, скільки він має зложених грошей. Чоловік не може контролювати почтового конта своєї жінки і взагалі втручатися в її ощадженї і зложені на почті гроші.

Кождий може вкладати гроші в почтову щадницю коли схоче і скільки схоче, поки його ощадности в почтовій щадниці не досягнуть суми $2.500 (не влічуючи відсотків).

Хто хоче відкрити почтове щадниче конто, повинен сам звернутися до почтового уряду, де йому дадуть всі потрібні інформації. Коли майбутний вкладник ізза якоїсь важної причини не може сам прийти на почту, то може прислати за інформаціями свого заступника. Коли де почтовий уряд не має права приймати ощадностей, то щадниче конто можна відкрити писменно в щадничій касі иншого почтового уряду; місцевий почмайстер дасть всі інформації і долагодить переписку в тій справі.

Коли почтове щадниче конто вже відкрите, тоді гроші можна вкладати особисто або через других осіб або пересилати їх грошевим переказом (money-order) або в реджистрованім листі.

На вложені щадничі вкладки почтовий уряд видає почтові щадничі сертифікати, виставлені на імя вкладника і як посвідка для него. Тих щадничих посвідок не можна продавати і не можна переписувати на імя другої людини. Коли хто свою посвідку згубить або знищить або коли йому вкрадуть, то почтова ощадниця каса виплатить йому другу нову.

Вкладчик може вийняти свої щадничі вкладки, всі або частину, кождого часу, з того почтового уряду де їх зложив. Може відбирати їх сам або через свого заступника або через почту.

Почтові ощадности приносять відсотки у висоті 2% від вложеної суми на рік. Процент числиться від першого дня найблизшого місяця по виставленню щадничого сертифікату і платиться аж по цілім році від того дня, коли за той час капітал лишився в щадниці. За частину року відсотків не платиться.

Суми менші за одного доляра можна зашадити купуючи почтові марки по 10 центів за одну. Так звана почтова щаднича карта з десяти наліпленими марками має вартість одного доляра. Потовий уряд виплатить за неї доляра готівкою або прийме її за доляра для відкрити почтового щадничого конта або долічить до ощадностей, що вже є на конті. Такі почтові щадничі карти почтові уряди дають даром.

Вкладчик може виміняти свої почтові вкладки, всі або частину, на так звані почтові щадничі бонди Злучених Держав, що дають 2½% відсотків. Такі бонди є видані на суму $20, $100 і $500. Коли вкладчик виміняє свої ощадности на такі бонди, то може далі вкладати гроші в почтову щадницю, поки його вкладки не досягнуть знов суми $2.500.

РОЗРАДА.

Не приймає.

Французький письменник Моліер кілька днів був хорий. Один з його приятелів післав по лікаря. Коли слуга прийшов сповістити Маліера, що прибув лікар, він сказав: Скаже йому, що я хорий і нікого не приймаю.

—o—

Виказав.

Гість: Чи тато дома?

Івась: Ні, пішли до міста.

Гість: А мама?

Івась: Мама також сховалася до комори.

—o—

Загадки.

Всі мене просять, всі мене благають, а як прийду — всі від мене втікають.

(тоді)

Паняночка небога, стулилася коло порога, хто її рушить, гуляти з нею мусить.

(тепер)

Метуть, метуть — не виметуть, несуть, несуть — не винесуть, прийде пора — щезне сама.

(чад)

Рук не має, ні не має, а купатись проситься. Що це таке?

(обчіп)

CUNARD

НА УКРАЇНУ ЗА 12 ДНІВ.

Найшвидша водна дорога.

Виїзд під особистою орудою з безпосередніми пересїдками в Санктпетербурзі, Данциґу, Пилзні, Мемелю і Лібаві на одним з найбільших і найшвидших пароходів, які відходять з Ню Йорку кождого вівторка.

Каюти для всїх третьокляснних пасажирів.

МАВРИТАНІЯ, АКВІТАНІЯ, БЕРЕНГАРІЯ

Пересилка гроший до Совітської Росії і на Україну під повною гарантією.

Також платні наперед тікети з Совітської Росії.

Жадайте книжочки.

За інформаціями й інформаціями звертайтеся до инших агентів.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ БРАТСТВ! ТОВАРИСТВ РІ І УРЯДНИКИ

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ. ВОЛИ ВАШЕ БРАТСТВО ЧИ ТОВАРИСТВО ПОТРЕБУЄ НАРОДНОГО АБО АМЕРИКАНСЬКОГО ПРАПОРА, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ЛЕНТ, ВІДЗНАК, ШАПОК АБО ИНШИХ РІЧЕЙ, ТО ЗВЕРНІТЬСЯ ДО НАС З ЗАМОВЛЕННЯМ.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, ЦА МАТЕРІЯ ЕПІНЬШИЙ І В ДЕШЕВШІЙ ЦІНІ ЯК ДЕИДЕ.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРАПОР

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.75	$4.00	$5.25	$7.25

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР ЗГЕРБОМ НА ОБІ СТОРОНИ

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$6.25	$8.00	$9.00	$10.00

Нашим Товаришам Братствам потребує вже до чудового вигляду на паради, пікніки і прогульки, заступити з своїми прапорами, корогвами і лентами та з шапками. — Просимо щоби наші Українські товариства до нас слали довірєм, бо ми ручимо за точність і красу замовлених у нас річей. Ми уділяємо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш каталог з зображенням і цінами Вам дарому і ціну. Не відкладайте ваш рішіть на завтра.

EAGLE REGALIA COMPANY,
115 Nassau St., New York, N. Y.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць вересень 1922 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	359.08	143.	90.80
2.	112.80	144.	40.81
3.	50.24	145.	37.07
4.	67.52	146.	64.22
5.	40.68	147.	127.03
6.	21.76	148.	11.17
7.	130.16	149.	41.82
8.	40.88	150.	9.04
9.	56.60	151.	39.64
10.	166.91	152.	16.28
11.	23.13	153.	19.66
12.	109.25	154.	43.78
13.	39.72	155.	188.56
14.	63.88	156.	25.45
15.	32.94	157.	66.43
16.	30.40	158.	7.85
17.	26.53	159.	37.87
18.	95.33	160.	73.80
19.	9.19	161.	38.67
20.	95.36	162.	35.54
21.	20.13	163.	35.69
22.	71.73	164.	23.28
23.	20.92	165.	98.99
24.	77.43	166.	17.37
25.	32.62	167.	16.85
26.	19.20	168.	106.79
27.	37.10	169.	27.14
28.	122.95	170.	152.73
29.	110.89	171.	36.17
30.	42.68	172.	41.81
31.	66.25	173.	28.84
32.	28.41	174.	32.82
33.	26.08	175.	72.18
34.	50.87	176.	26.51
35.	21.66	177.	35.60
36.	27.47	178.	10.01
37.	23.75	179.	134.74
38.	213.16	180.	29.74
39.	63.81	181.	99.92
40.	18.45	182.	64.00
41.	46.61	183.	54.38
42.	97.83	184.	6.97
43.	20.55	185.	28.17
44.	66.03	186.	69.00
45.	102.08	187.	38.55
46.	25.59	188.	13.82
47.	15.12	189.	7.95
48.	67.74	190.	12.71
49.	6.31	191.	36.54
50.	27.70	192.	36.27
51.	49.79	193.	121.56
52.	17.34	194.	6.81
53.	42.23	195.	33.11
54.	12.46	196.	29.52
55.	33.11	197.	32.73
56.	56.54	198.	37.94
57.	63.92	199.	16.20
58.	40.96	200.	53.84
59.	47.65	201.	21.34
60.	13.86	202.	17.24
61.	76.40	203.	65.48
62.	81.83	204.	7.98
63.	219.56	205.	13.90
64.	34.52	206.	169.26
65.	134.21	207.	26.17
66.	61.19	208.	16.88
67.	69.42	209.	117.15
68.	18.23	210.	37.07
69.	93.91	211.	59.08
70.	194.05	212.	11.60
71.	16.65	213.	222.10
72.	26.73	214.	22.20
73.	25.51	215.	40.80
75.	45.98	216.	29.52
76.	140.84	217.	170.13
77.	50.31	218.	138.06
78.	104.30	219.	12.73
79.	8.00	220.	81.79
80.	25.96	221.	219.29
81.	106.99	222.	21.29
82.	31.20	223.	101.86
83.	53.22	224.	11.43
84.	8.70	225.	23.20
85.	116.27	226.	18.06
87.	73.98	227.	30.82
88.	9.72	228.	31.49
89.	10.34	229.	150.20
90.	83.35	230.	116.68
91.	145.26	232.	24.12
92.	16.37	233.	58.79
93.	9.66	234.	120.44
94.	55.06	235.	69.42
95.	33.97	236.	33.72
96.	144.27	237.	119.62
97.	36.32	238.	17.22
98.	113.04	239.	144.31
99.	116.99	240.	16.52
100.	52.10	241.	37.32
101.	40.62	242.	26.81
102.	187.07	243.	60.10
103.	46.96	244.	27.54
104.	128.56	248.	92.50
105.	70.36	246.	17.29
106.	147.82	247.	155.35
107.	39.56	248.	51.45
108.	52.72	249.	34.87
109.	96.82	250.	10.52
110.	14.99	251.	57.46
111.	13.28	254.	90.20
113.	62.28	255.	53.19
114.	52.09	256.	10.70
115.	16.79	258.	19.21
116.	14.65	259.	94.69
117.	73.67	262.	26.52
118.	60.25	263.	14.95
119.	22.22	270.	136.94
120.	81.92	273.	45.67
121.	45.17	274.	105.85
122.	12.50	276.	227.43
123.	33.41	277.	25.69
124.	47.08	278.	38.58
125.	18.89	282.	75.34
126.	31.08	283.	60.16
127.	73.52	286.	48.65
128.	34.13	288.	85.75
129.	16.24	290.	26.05
130.	142.10	291.	24.93
131.	17.89	292.	103.82
132.	106.36	293.	11.46
133.	139.08	295.	84.92
134.	21.83	296.	93.13
135.	108.08	300.	224.15
136.	108.72	301.	69.66
137.	72.42	303.	10.87
138.	24.43	308.	88.82
139.	38.39	314.	9.49
140.	36.78	315.	11.07
141.	10.55	316.	143.77
142.	78.02	317.	49.44

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
318.	29.62	363.	60.82
320.	29.07	364.	67.01
321.	39.06	365.	52.43
323.	40.01	367.	55.47
324.	52.87	369.	70.95
326.	92.61	370.	102.96
330.	70.01	371.	51.74
332.	34.64	379.	35.80
336.	74.29	380.	22.44
338.	202.43	381.	12.60
339.	51.75	384.	82.83
341.	53.90	385.	100.68
342.	72.77	388.	67.33
344.	30.64	391.	20.20
347.	29.61	392.	11.96
350.	44.10	393.	23.32
351.	29.98	396.	55.62
354.	38.73	400.	30.52
355.	56.51	401.	25.55
357.	16.96	402.	12.45

Змісячних вкладок 18.676.25
Процент від моргечів 237.00
Процент від бондів 1.845.00
Сирітські части по бл. п.:
Варвара Галас, в. 116 200.00

Разом 20.958.25

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Вас. Вишинський, в. 24	180.00
Іван Милий, в. 393	1.000.00
Бартко Періг, в. 38	1.000.00
Крестина Яйкович, в. 1	1.000.00
Варвара Галас, в. 116	250.00
Андр. Панчишин, в. 338	500.00
Теодор Снїжок, в. 133	1.000.00

Запомоги з фонду запомогового:

Семен Бружина, в. 347	100.00
Сильвестер Галик, в. 1	50.00
Франко Пасєик, в. 106	50.00
Александра Гладь, в. 149	50.00
Андрій Манько, в. 149	50.00
Данило Небор, в. 370	50.00

Виплати з фонду сирітського:

Антоніна Вдовик, в. 78	272.50

Розходи адміністрації:

„Свобода" за орган	2.749.80
Платня голов. уряду	445.00
Видатки канцелярійні	70.93

Інвестиція грошей:

Позичка на реальність, перший моргеч	4.000.00

Разом 12.818.23

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. серпня	86.968.36
Прихід за вересень	20.958.25
Разом	107.926.61
Розхід за вересень	12.818.23
Готівка з кінцем міс. вересня остає	95.108.38

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	95.108.38
Моргечі	186.395.55
Бонди	460.084.83
Реальність	19.500.00
Друкарня	36.500.00
Разом	797.588.76

Стан довжний:

Фонд посмертний	459.127.15
„ резервовий	167.096.72
„ адміністр.	26.010.33
„ запомоговий	16.986.55
„ народний	59.41
„ конвенційний	10.424.28
„ сирітський	117.884.32
Разом	797.588.76

С. Яловський, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр
Р. Слободян, г. фін. секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЗАР

на доході церкви устроює парохія Усв. Бр. Бог. в Перт Амбою в гали українській, 752 State St.

ВІД 8. ДО 16. ЖОВТНЯ

Що дня музика, танці, забави, виграшки і перекуски.

Вхід від парку.

Початок кождого дня о годині 7.30 вечером, в неділі від 4. год. попол.

Вступ для всїх вільний.

Всїх мєцевих і з околиці сердечно запрашає — КОМІТЕТ. 31-33

ROCHESTER, N. Y.

Заходом Укр. Шкільного Комітету на Вест Еденюк відбудеться

ВІЧЕ В СПРАВІ ШКОЛИ

В НЕДЛЮ, ДНЯ 8. ЖОВТНЯ 1922

о годині 2-ій пополудни

в гали добр. Василя Дуди.

На се віче запрошується всїх Українців з Вест Ед і місто. Головним рефератом буде місцевий священик о. Середа. — КОМІТЕТ. 31-32

ГАСЛО ЦЕЗАРЯ: „ТЕПЕР"!

Найважнїйшим словом в світі для Юлія Цезаря, славного зводоїця, було гасло. Гаслом сього славного воводоїця було слово коротеньке, бо складалося тільки з пару букв: „ТЕПЕР". Дчесь з якійсь пізнїйше, вартість часу є ще більша, а спеціяльно в випадках хорій навчилисмося лїкити не тілько сейчас, тепер, але навіть запобігати і коли можливо. Коли терпите на затвердженє, брак апетиту, здуття, нервовість, біль голови і инші обви жолудкових клопотів, котрі вимагають сейчасного вичищення внутренности, беріть Трінера Гірке Вино „ТЕПЕР". Спішенє суть небезпечні, а в випадку пощо терпіє коли Трінера Гірке Вино може вилїчити Вас від тих клопотів скоро і певно? Майте тілько лишь лїчничі середники Трінера від руки, наприклад Трінера Лїнімент, Дїяпера Лагодитель Кашлю, Трінера Апітутрін, який є доскональні до полоскання запаленого горла і т. д. Дістанете в всїх аптиках або кождого доставця лїкарств.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ У. Н. С. МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за місяць вересень 1922 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	13.05	161.	4.10
2.	7.00	163.	2.25
3.	4.75	165.	5.40
4.	1.80	168.	11.05
5.	5.00	170.	9.90
7.	20.25	174.	2.70
8.	2.93	175.	2.25
9.	5.85	176.	3.15
10.	1.80	177.	.90
14.	2.55	179.	9.90
15.	4.35	181.	11.92
16.	5.18	182.	4.30
18.	3.83	183.	4.10
20.	3.83	192.	.90
21.	.90	193.	8.55
22.	12.40	196.	2.50
24.	4.35	198.	2.00
25.	2.05	200.	8.33
27.	1.80	203.	3.45
28.	11.95	204.	1.70
29.	6.15	206.	14.65
30.	2.25	208.	1.35
31.	12.15	209.	7.90
34.	2.70	210.	5.40
38.	23.90	211.	3.60
39.	3.83	213.	19.60
40.	1.58	214.	4.05
41.	4.50	217.	16.65
42.	4.95	218.	15.30
43.	.90	220.	10.58
44.	12.38	221.	6.08
45.	5.65	223.	8.10
50.	2.70	224.	.68
51.	1.13	226.	1.35
52.	.90	228.	5.25
53.	4.50	229.	4.05
55.	5.90	230.	12.15
57.	4.75	233.	1.00
58.	3.60	234.	18.50
59.	2.70	237.	10.15
61.	4.30	239.	5.40
62.	6.10	241.	2.50
63.	25.20	242.	1.15
64.	5.40	243.	16.20
65.	8.10	244.	1.85
67.	2.48	245.	8.60
68.	2.85	247.	15.15
70.	14.18	248.	1.15
73.	1.58	250.	2.03
75.	5.20	251.	7.45
76.	11.47	258.	2.95
78.	3.60	259.	7.65
80.	.45	262.	1.35
81.	3.60	270.	16.25
82.	2.70	274.	7.85
83.	7.20	276.	32.65
85.	9.00	278.	5.90
87.	8.78	282.	10.45
90.	7.65	283.	5.40
91.	11.25	288.	9.45
94.	5.40	289.	7.45
96.	7.90	292.	5.18
97.	2.05	295.	1.65
99.	4.50	296.	2.48
99	25.98	300.	10.80
100.	6.35	301.	7.65
103.	2.25	308.	16.25
105.	11.55	314.	.90
105.	3.60	316.	6.10
106.	2.50	317.	3.60
108.	6.08	320.	2.48
109.	4.05	321.	4.30
110.	.45	323.	2.85
113	4.95	324.	4.00
114.	1.80	326.	9.90
116.	1.80	330.	.90
120.	3.40	332.	3.15
121.	6.30	338.	18.00
122.	2.05	339.	6.10
124.	8.35	341.	2.05
128.	3.45	342.	11.55
130.	2.40	347.	4.10
131.	1.40	350.	2.03
132.	19.60	357.	.70
133.	5.60	363.	5.20
135.	2.50	364.	3.65
136.	10.60	365.	3.40
137.	6.55	367.	1.80
142.	5.85	369.	8.80
145.	1.35	370.	6.30
146.	5.65	371.	6.30
147.	17.55	379.	2.70
149.	5.22	380.	2.93
155.	24.30	384.	7.65
158.	1.50	385.	6.00
159.	2.93	388.	5.00
160.	11.70	396.	6.08

Разом 1.228.89

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Марія Моголовська, в. 259	112.00
Петро Обух, в. 18	26.00
Анна Дорош, в. 112	22.00

Розходи адміністрації:

Платня робітника	125.00
Видатки канцелярійні	17.86
Разом	302.86

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. серпня	10.808.04
Прихід за вересень	1.228.89
Разом	12.036.93
Розхід за вересень	302.86
Готівка з кінцем міс. вересня остає	11.734.07

ЗІСТАВЛЕННЄ ПО ФОНДАМ:

Фонд посмертний	10.053.37
„ адміністрац.	1.680.70
Разом	11.734.07
Зі старої резерви доплачено по бл. п.:	
Марія Моголовська, в. 259	88.00
Петро Обух, в. 18	49.00
Разом	137.00

С. Яловський, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр
Р. Слободян, г. фін. секр.

ФАРМИ!

ФАРМА. Спрозаєтьсе 85 акрова з лісом, земля добра і урожайна, поміж Українцями, будинки якби нові, дім на 10 помешкань, 2 корови, 2 воли і всей дріб, машини, форніші, і всей збір сегочний, 4 милі від міста, фабрик і колеї. Єсьм вдовець, через се спродаю тано, все за $1.900, виплати $900, а решта по $100 на рік. І одозвіться до: Paul Kutynski, 263 Avenue B, bet. 15 & 16 St., 3rd floor, New York, N. Y. 29-33

МУФУТЄ ДО ВЛАСНОГО ДОМУ!

Будуємо українську кольонію в гарній, здоровій околиці; два бльоки від кольойної стації і школи; 45 міль їзди з Ню Йорку.

3 румові доми з двома льотами, ціна $1150, $300 виплати і 15 доларів місячно як рент.

4 румові доми з двома льотами, ціна $1425, 300 доларів виплати і 20 доларів місячно.

5 румові доми з двома льотами, ціна $1550, 400 доларів виплати і 25 місячно. В кождім домі є газ, електрика, вода, сник, виходок і ванна.

20 фамілій українських уже купило там доми, мешкають там і є дуже задоволені. Прийдьте, огляньте, а певно Вам сподобаєся. Пишіть або прийдіть. Питайте за: 30—

P. HRYHORAK,
180 Broadway, Room 74,
New York City.

ЧИ ХОЧЕТЕ МАТИ СВІЙ ГАВЗ АБО ФАРМУ?

Подумайте! Ви вже десять літ в Америці, кождого місяця платите 20 чи 30 доларів ренту. Тим місячним рентом виплачуєте гавз БОСОВІ, а не СОБІ.

Зачніть від нині виплачувати місячним рентом гавз для себе, не для боса.

Вам потрібно лише тисячу доларів, а станете властителем свого гавзу.

Продаєм і купуєм фарми, гавзи, бучерні, грослерні, кенди штори.

Прийдіть або пишіть на адресу:

K. BAHREY,
245 Court St., Newark, N. J.

УТРАТА АПЕТИТУ

BOSAK'S HORKE VINO

"Nature's Tonic"

поможе Вам їсти як молодому хлопцеви.

У всїх шторниках.

На жадане безплатна брошура

BOSAK MANUFACTURING CO.
Scranton, Pa.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЗНАЮЧИЙ УКР. ХИРОПРАКТОР

ДР. АНДРЕЙ БОРАК

лїчить ріжні зазданнєй недугти так МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН

не уживаючи медецини.

Переконайтеся, увірте.

Ню Йорк офіс: 335 E. 18th St.

Понедїлок, середа, пятниця від 10. рано до 7. вечер.

В недїлї від 10. до 1.

Passaic, N. J. офіс: 52—2nd St.

Вівторок, четвер, субота, від 12. до 8. вечер.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учить ся АКУШЕРІЇ в ваній мові або в своїй хаті від чинного аптекаря; старанна, цікавота і скора наука; приймаєсь кождого часу. По уділенню видане ДИПЛОМА. АДРЕСУВАТИ: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 933.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

С. М. КАУФМАН, М. Д.

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.

Годинн приняти: від 9. рано до 9. вечер, в недїлї до 4. пополудни.

111 E. 7th St., NEW YORK, N. Y.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ

спеціяліст зі старого краю. Лїчить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнїшні. Переводить всякі операциї. Дає недужим безплатну ворадку.

DR. B. HOHENBERG
304—2nd AVENUE,
между 17-ою и 18-ою улицею
NEW YORK, N. Y.

Годинн офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон 1882 Stuyvesant

СПЕЦІЯЛІСТ

НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН

СПЕЦІЯЛІСТА ХРОНІЧНИХ НЕДУГ, КРОВИ, ШКІРИ, НЕРВІВ, ЖОЛУДКА І НИРОК

Порада даром.

DR. ZINS
110 E. 16 ST., NEW YORK

Менди 4th Ave. а Irving Place.

Годинн від 9. рано до 8. вечер.

В недїлї від 9. рано до 1. пополудни.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОТРІБНО першої класи ремісників до тяжких робіт, зараз добрих касиєрів. Добра платня. Голоситися до: Fancher MacMurray, Inc., 310 Franklin St., Rochester, N. Y. 29-39

ДЯКОУЧИТЕЛЬ

з добрим голосом, уміючий провадити хор, представляєтся і школу взірцево, з добрим сьвідоцтвом, може задоволити кожду парохію, шукає ... при гр. кат. парохії. Поседу мо... почати сейчас. Зголошення слати до:

Редакції „Свободи", c/o Uczytel, 83 Grand St., Jersey City, N. J. 29-34

ПОТРЕБА

ЗРУЧНИХ МУЩИН, ЛЮДИЙ ДО МАШИН І РОБІТНИКІВ.

Голоситися до:

HUBBARD & CO.,
6301 Butler Street,
PITTSBURGH, PA.
26-31

ПОТРЕБА

ДІВЧАТ ДО ЛЕГКОЇ ФАБРИЧНОЇ РОБОТИ.

Голоситися до:

HUBBARD & CO.,
6301 Butler Street,
PITTSBURGH, PA.
26-31

ШИФКАРТИ, паспорти, висилка гроший, справи нотаріяльні, чесно і тано, особисто або листовно полагоджує

John Pantak, нотар
913 CARSON STR. S. S.
PITTSBURGH, PA.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРАЮЧИХ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ.

КАРОЛІНА СТЕЦЬ

(сестра п. Емілії Угорчак)

має великий склад найкрасших українських стрій і убрань, ріжних костюмів до аматорських представлень, концертів і народних виступів, як також всі прибори до характеризовання, а іменно: перуки, волоса, бороди, вуси, шминки і т. п. В шовдерських околицях убираємо і характеризуємо аматорів відповідно до роль граючих на сцені. При замовленнях треба прислати точний спис осіб і потрібних річей. Виповнює також народні строї хотячим фотографуватися. Замовленя на костюми до представлень, треба прислати що найменше три тижні перед представленєм на слідуючу адресу:

CAROLINA STEC,
216 WASHINGTON STREET,
JERSEY CITY, N. J.

ЖМІЧНИК є одним з найлїпших домашних лїків і певним средством проти ревматизму, болїю плечий, колєнна і болїю грудий. Є помічне на болї голови, на болї суставів у руках і ногах, на жигкий параліж нерву, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносьтеся до генерального агента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 38—

MIKE FEDIW,
3 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

French Line

ПОСТІЙНА ЇЗДА НА І З УКРАЇНИ

La Touraine	Oct. 11
France	Oct. 14
La Lorraine	Oct. 14
Rochambeau	Oct. 19

Знижені вигоди—каїни на два мотори і шість людий — умивальні і вода в кождій каїнї. Їдальня, кімнати для курців, бара, голярня, отверті накриті покладн, славна французька кухня, вино і пиво даром при столї, музика, танці. Переводчик на кораблї.

Спеціяльний кораблї S.S.Pologne получує з S.S. Paris в Гавре і бере пасажирів до Любаво. Французьке віз не потрібне на американських і українських паспортах.

По всі дальші інформації голоситися до місцевого Французької Лінії агента або офіс компанії 110 E. 42nd St., NEW YORK CITY

ПЕТРО ЯРЕМА

РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

118 Ave. A, NEW YORK, N.Y.